

Første evalueringsnedslag

Projekt om ægtefælleforsørgede nydanskere

LG Insight

Fokus på projektets første fase

- Vidensgrundlaget for projektstart
- Opsøgende metoder
- Motivation hos målgruppen
- Kontaktformer
- Beskrivelse af målgruppen
- Organisering af projektet i kommunerne

Det første evalueringsnedslag er baseret på interview med projektlederne og lederne i de fire kommuner.

Kommunerne kender den opsøgte borgergruppe godt

- Alle kommuner har indledningsvist fokuseret på borgere i integrationsperioden og har derfor lovpligtig jævnlig kontakt til gruppen.
- Kommunerne har derfor kendskab til borgernes situation, nationalitet, bosted m.v. og kan finde informationer herom i journaliseringssystemerne.
- Kommunerne har ikke kendskab til den borgergruppe, der er uden for integrationsperioden

Ringkøbing-Skjern Kommune

- I Ringkøbing-Skjern gennemføres den jævnlige opfølgning med alle borgere indtil de opnår permanent opholdstilladelse. Kommunen har således fra start inddraget borgere uden for integrationsperioden i målgruppen – der har dog været tale om meget få borgere uden for integrationsperioden.

Haderslev Kommune

- Haderslev Kommune havde i mindre grad et kendskab til målgruppen forud for projektet.
- Tidligere har kontakten til borgere i integrationsperioden været placeret hos en administrativ medarbejder, der håndterede deltagelse i sprogskole og opfølgning herpå.

Hedensted Kommune

- Hedensted Kommune kender de borgere, der har boet i kommunen under deres integrationsperiode.
- Kommunen havde en fornemmelse af, at der kunne findes familier, som de ikke kender. På grund af kommunens spredte bosættelser kan borgere leve uden meget kontakt til omgivelserne.
- Kommunen havde oplevet mistrivsel i familier, hvor der var en ægtefælleforsørget samt kendte til eksempler på ensomme og isolerede ægtefælleforsørgede.

Viborg Kommune

- Viborg Kommune har et godt kendskab til borgerne i integrationsperioden som de altid har haft en god kontakt til og tilbudt sprogskole og praktik.

Borgerne i integrationsperioden findes i kommunernes journaliseringssystemer

Alle kommunerne har indledningsvist lavet en liste over borgere, som skal kontaktes. Således er borgere, der ikke modtager offentlig forsørgelse, identificeret i kommunernes journaliseringssystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune

- Har lavet en trækning på alle borgere, der endnu ikke har fået permanent opholdstilladelse.

Haderslev Kommune

- Har lavet en trækning på alle borgere, som er i integrationsperioden samt borgere, der har afsluttet integrationsperioden og boet i kommunen siden 1. august 2010.

Viborg Kommune

- Har lavet en trækning på alle borgere, der har været i kommunen, mens de har været i integrationsperioden.

Hedensted Kommune

- Har lavet en trækning på alle borgere i integrationsperioden.

Kommunerne får på denne måde ikke kontakt til

- Borgere der er tilflyttet efter integrationsperioden
- Borgere der kom til kommunen før 1. august 2010 (Haderslev Kommune)

Identificering af borgere uden for integrationsperioden

Sideløbende med identificeringen af ægtefælleforsørgede borgere i og til dels uden for integrationsperioden har Viborg Kommune og Hedensted Kommune indledt samarbejde med andre aktører, der kan have kendskab til og kontakt med målgruppen.

Hedensted Kommune

Hedensted Kommune har taget kontakt til relevante aktører i kommunen. Disse indledende kontakter har endnu ikke skabt kontakt til borgere i målgruppen.

Aktører kontaktet i Hedensted kommune (hvor projektet er blevet præsenteret):

- Familieafdelingen
- Alle folkeskoler og 4 privatskoler
- Daginstitutioner
- Sprogskolen
- Sundhedsplejen
- Thai-buddhistisk tempel

Mund-til-mund metoden har skabt enkelte nye kontakter i borgernes eget netværk. Desuden er projektet blevet beskrevet i en artikel i lokalavisen.

Viborg Kommune

På trods af, at der i Viborg Kommune er blevet søgt i journaliseringssystemet efter borgere uden for integrationsperioden, er der ikke fundet nogen på denne vis.

Viborg Kommune har taget kontakt til relevante aktører i kommunen. Disse indledende kontakter har endnu ikke skabt kontakt til borgere i målgruppen.

Aktører, der er blevet kontaktet indledende i Viborg Kommune:

- Boligsociale medarbejdere
- Sundhedsplejen
- Frivillighuset i Viborg
- Bydelsmødre i Viborg
- Etniske foreninger (somalisk, tamilsk, afghansk)

Nu skal Viborg Kommune ud og præsentere projektet hos ovenstående aktører.

Desuden har der været information om projektet i et beboerblad og der er uddelt informationsfoldere til husstande

Samarbejde med lokale aktører

Kommunerne vil fremover lægge vægt på samarbejdet med andre aktører i lokalområderne, der har viden om og kontakt til målgruppen.

Haderslev Kommune

I Haderslev er der ikke boligsociale medarbejdere eller bydelsmødre og derfor er det her især relevant at samarbejde med kirkelige organisationer såsom Kirken på Tværs, som er et forum for forskellige kirker og religioner. Desuden planlægges det at etablere et samarbejde med Luthersk Mission, som har projektet Kvinder Møder Kvinder.

Hedensted Kommune

Vil benytte Udlændingeportalen til at identificere alle med udenlandsk baggrund i kommunen – kommunen har allerede taget hul på opgaven. Der er desuden planer om at tage kontakt til flerkulturelle foreninger i kommunen, Bydelsmødre i Horsens og Vejle samt boligforeninger.

Viborg Kommune

Vil følge op på kontakter til de aktører, hvor der allerede har været en indledende kontakt.

Målgruppen er meget motiveret

Alle fire kommuner oplever, at målgruppen generelt er meget motiveret, og fokus for kontakten derfor sjældent handler om at fremme motivationen.

Motivationsfaktorer hos målgruppen:

- Penge
- At blive økonomisk uafhængighed af deres ægtefæller.
- Fordi familierne har en knap økonomi med kun en indkomst.
- Muligheden for at sende penge hjem til familien i hjemlandet
- At få et arbejdsidentitet - de ser sig selv som aktive mennesker, der gerne vil bidrage til samfundet.
- Ønske om netværk
- Ønske om mening i hverdagen

Barrierer for at deltage på arbejdsmarkedet

Selvom størstedelen af borgergruppen, som kommunerne har været i kontakt med, er meget motiverede, er der i alle kommuner eksempler på borgere, der oplever barrierer af forskellig form. Der er dog tale om enkelte borgere ud af den samlede gruppe.

Barrierer som er mødt:

- Svært at acceptere at skulle starte med ulønnet praktik (især højtuddannede)
- Ægtefæller, der ikke tillader, at borgeren arbejder ulønnet
- Manglende tro på mulighederne efter lang tid uden for arbejdsmarkedet
- Manglende dansk kundskaber i kombination med uvillighed til praktik med det formål at træne sproget
- Offentlig transport i landområder kan gøre det umuligt at komme på arbejde i arbejdstiden
- Borgere i 50'erne, der lever sammen med en pensionist og har indstillet sig på, at arbejdslivet er forbi

Flere borgere har indledningsvist et manglende kendskab til det danske arbejdsmarked (fx behov for at starte med praktik). Det lykkes dog oftest at skabe forståelse for, at det kan være vejen til ordinært job.

Alle fire kommuner har indkaldt til samtaler pr. brev og derefter har de afholdt et personligt møde med borgeren.

Ringkøbing-Skjern Kommune

Projektet præsenteres i forbindelse med de lovpligtige opfølgingsmøder. Her tilbydes praktik og løntilskud og hvis det er relevant tilbydes borgeren et forløb hos G-Faktor.

Haderslev Kommune

Projektet præsenteres i forbindelse med de lovpligtige opfølgingsmøder. Her tilbydes de en samtale med en jobkonsulent. For de borgere, der går på sprogskole afholdes samtalerne på sprogcenteret.

Alle fire kommuner har indkaldt til samtaler pr. brev og derefter har de afholdt et personligt møde med borgeren.

Hedensted Kommune

I Hedensted Kommune er det erfaringen, at en mundtlig telefonisk invitation kan få flere til at takke ja til samtale. Af hensyn til transportmæssige udfordringer tilbyder kommunen at afholde samtalen i borgerens hjem, på kommunens lokale institutioner eller på lokale sprogcentre. Ud over de borgere, som kommunen selv har kontaktet er der enkelte, der selv har henvendt sig. Desuden er der etableret en facebookgruppe. Facebookgruppen fokuserer på netværk og er rettet mod de borgere, der allerede indgår i projektet.

Viborg Kommune

Her ligger den tilbudte samtale ud over den lovpligtige opfølgingskontakt. Her spørges ind til borgerens ressourcer og ambitioner og der tilbydes hjælp til at finde praktik eller uddannelse.

En heterogen gruppe

De borgergrupper, som kommunerne indledningsvist har været i kontakt med, er meget forskellige.

I alle kommunerne møder de mange nationaliteter, om end der flere steder er nogle større nationale grupper.

Borgerne er både gift med ægtefæller med dansk baggrund og med ikke-dansk baggrund.

Der er få mænd i alle fire kommuner.

De er hovedsageligt i alderen 25-45 år.

Borgerne har mange ressourcer. Mange har uddannelser og de fleste har arbejds erfaring. Deres barrierer er primært et ugunstigt arbejdsmarked.

Få har sociale problemer – dog lever nogle isoleret - især i landområder.

Nationalitet

Der er en større gruppe kvinder fra Thailand og Philippinerne, som er gift med danske mænd. Derudover er der kvinder fra eksempelvis Ukraine, Rusland, Rumænien og Kina, som ligeledes er gift med danske mænd og bosniske kvinder gift med bosniske flygtninge i Danmark. Der er primært tale om kvinder i alderen 30-40 år.

Ressourcer

Kvinderne fra Thailand og Philippinerne har typisk ingen uddannelse og kommer fra fattige familier. De er hårdtarbejdende og meget arbejdsvillige/ikke kræsne mht. job. De russiske/østeuropæiske kvinder er højtuddannede og stiller større krav til job.

Sociale udfordringer

Målgruppen er på nogle måder isolerede. De lever geografisk spredt i landområder og har ikke bil. Men de har tætte etniske netværk. Nogle borgerne fra Bosnien har traumer, hvilket kan skabe barrierer ift. arbejdsmarkedet.

Afstand til arbejdsmarkedet

De har gode muligheder på arbejdsmarkedet. Der er jobmuligheder for ufaglærte inden for produktion, rengøring og andre servicefag. En del kvalificerer sig yderligere ved at læse til rengøringsteknolog og flere læser videre herfra.

Nationalitet

Der er 21 nationaliteter i den gruppe af borgere, som kommunen har haft kontakt til – ingen større grupper. Alle er fra ikke-vestlige lande. De fleste er gift med danske mænd. En del er gift med indvandrere, og enkelte er gift med flygtninge. Der er primært tale om kvinder.

Ressourcer

De har mange ressourcer. De fleste er højtuddannede eller har skoleerfaring og de har alle arbejds erfaring. De er meget ivrige for at opkvalificere sig gennem sprog og praktik.

Sociale udfordringer

Enkelte lever sammen med dominerende ægtefæller, som kontrollerer deres aktiviteter og modsætter sig praktik. Målgruppen i Haderslev er ikke ensomme og isolerede - De er derimod meget aktive og har sociale netværk, arbejder frivilligt, spiller i bands og er på andre måder engagerede samfundsborgere.

Afstand til arbejdsmarkedet

De har de nødvendige kompetencer, men jobmarkedet i Haderslev er ugunstigt. Der er generelt manglende efterspørgsel på arbejdskraft i kommunen, herunder også ufaglært arbejdskraft. Derfor er fokus i stedet på opkvalificering og uddannelse.

Nationalitet

Har borgere fra 22 lande primært i Asien, Afrika, Mellemøsten og Sydamerika. Der er primært tale om kvinder i alderen 25-35 år.

Ressourcer

En del af borgerne har en videregående uddannelse. Alle har arbejdserfaring og er meget motiverede for at få et arbejde.

Sociale udfordringer

Enkelte familier har udfordringer med trivslen.

Afstand til arbejdsmarkedet

De er tæt på arbejdsmarkedet. De har kompetencerne og viljen, men bliver ofte bremset af transportproblemer i de landområder de bor i.

Nationalitet

Viborg Kommune adskiller sig fra de andre kommuner ved at en stor del af den borgergruppe, som projektet har været i kontakt med, er i Danmark på en midlertidig kontrakt i forbindelse med deres ægtefælles arbejdskontrakt som højtuddannet arbejdsmigrant. Borgerne kommer fra hele verden og er typisk i landet 3-5 år – nogle gange med forlængelse. Der er desuden også højtuddannede kvinder, der er gift med danske mænd samt kvinder uden uddannelse fra bl.a. Thailand. Der er primært tale om kvinder i alderen 25-45 år. Der er dog enkelte arabiske mænd gift med danske arabiske kvinder.

Ressourcer

De fleste er højtuddannede og har et stort ønske om at bruge deres tid i Danmark aktivt. De er derfor meget motiverede for at arbejde, etablere et dansk netværk og engagere sig i frivilligt arbejde.

Sociale udfordringer

De mangler netværk

Afstand til arbejdsmarkedet

De har kompetencerne, der efterspørges, men mangler viden om det danske arbejdsmarked og hvordan de kan bruge deres kompetencer

Kommunernes motivation for projektet

Alle fire kommuner er gået ind i projektet med et ønske om at inddrage gruppen som arbejdskraftreserve. De ser potentiale i at få gruppens ressourcer i spil på arbejdsmarkedet i en tid, hvor prognoserne peger på fremtidig mangel på arbejdskraft.

Ved at få målgruppen på arbejdsmarkedet forebygger kommunerne desuden, at de i fremtiden eventuelt søger offentlig forsørgelse. Der er også et ønske om at "holde på borgerne" og gøre kommunen attraktiv, så borgerne ikke flytter derfra.

Samtidig lægger kommunerne vægt på, at der inden for målgruppen antages at være borgere, der har sociale udfordringer og lever isoleret med manglende kontakt til omgivelserne og det offentlige. I et bredere integrationsfagligt perspektiv håber man, at man ved at give målgruppen et løft kan have en positiv virkning på målgruppens børn og fremtidige generationer.

Målgruppen er en del af beskæftigelsespolitikken i de fire kommuner, og den beskæftigelsesfaglige målsætning er at få målgruppen i job eller uddannelse.

Organisering af projektet i kommunerne

Projektet er organiseret forskelligt i de fire kommuner. Fælles er dog, at der i alle kommuner er en projektleder, som også arbejder praktisk med projektaktiviteterne, ligesom der i alle kommuner er et samarbejde med de sagsbehandlere i kommunen, der arbejder med målgruppen.

I de fleste kommuner er der desuden et samarbejde med en jobkonsulent.

Haderslev Kommune

I Haderslev Kommune er projektet forankret i integrationsafdelingen. Det primære arbejde udføres af to rådgivere, hvoraf den ene også fungerer som projektleder. De bruger ca. halvdelen af deres arbejdstid på projektrelaterede opgaver.

Derudover er der tilknyttet en virksomhedskonsulent og en administrativ medarbejder.

Ledelsesansvaret ligger hos lederen af integrationsafdelingen.

Der informeres ledelsesmæssigt på tværs i kommunen – både til lederen for Arbejdsmarked samt på ledermøde for alle ledere i beskæftigelsesindsatsen.

Politisk skal der orienteres til beskæftigelses- og integrationsudvalg.

Viborg Kommune

I Viborg Kommune er projektet forankret i Job og Velfærd. Projektlederen løser projektopgaver 25 timer om ugen.

Projektlederen har sin egen sagsstamme og samarbejder med kolleger i afdelingen, som også beskæftiger sig med målgruppen. Der samarbejdes desuden med en jobkonsulent.

Ledelsesansvaret ligger hos teamkoordinatoren for Job og Velfærd.

Der informeres om projektet til jobcenterchefen, som orienterer beskæftigelsesudvalget og integrationsrådet.

Hedensted Kommune

I Hedensted Kommune er projektet forankret i afdelingen Særlig Indsats, som er en del af jobcenteret. Projektlederen arbejder fuld tid med projektopgaveløsningen. Derudover tilføres der ressourcer til administration og ledelse og eventuelt en virksomhedskonsulent.

Projektlederen har fået alle ægtefælleforsørgede i integrationsperioden i sin sagsstamme og samarbejder med kolleger i afdelingen. Projektlederen informerer og sparrer om projektet med sine kolleger på afdelingsmøder.

Det ledelsesmæssige ansvar ligger hos lederen af Særlig Indsats.

Der orienteres til ledermøder efter behov, og der orienteres politisk hvert halve år.

Ringkøbing-Skjern Kommune

Projektet er forankret i teamet Integration i afdelingen Social og integration som er en del af beskæftigelsesområdet.

Projektlederen er jobkonsulent og har 5 timer om ugen til at løse projektopgaver, herunder møder i den lokale styregruppe, samarbejde med de andre 3 andre kommuner, samarbejde med G-faktor og kontakt med borgerne.

Der er etableret en lokal styregruppe med deltagelse fra projektleder, en jobkonsulent, der arbejder med målgruppen og lederen af Social og Integration.

Lederen af Social og Integration orienterer ledelsesmæssigt på tværs til ledelsesteam på beskæftigelsesområdet.

Politisk orienteres der ved, at projektet indgår på projektlisten over beskæftigelsesprojekter. Der orienteres til ledermøder efter behov, og der orienteres politisk hvert halve år.